

HEYDER ELİYEV
AZARBAYCAN RESPUBLİKACO ÜMUMMİLLİ LİDER

ADIGÖZƏL HACIYEV

Buduq dili

Ümumi təhsil müəssisələrə 1-ci siniflər
Budano mez fenciz bədälə derslik

© Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

**Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0
International (CC BY-NC-SA 4.0)**

Bu nəşr Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International lisenziyası (CC BY-NC-SA 4.0) ilə www.trims.edu.az saytında yerləşdirilmişdir. Bu nəşrdən istifadə edərkən lisenziyanın şərtləri qəbul edilmiş sayılır:

İstinad zamanı nəşrin müəllif(lər)inin adı göstərilməlidir.

Nəşrdən kommersiya məqsədilə istifadə qadağandır.

Törəmə nəşrlər orijinal nəşrin lisenziya şərtləri ilə yayılmalıdır.

Bu nəşrlə bağlı irad və təkliflərinizi
info@eastwest.az və derslik@edu.gov.az
elektron ünvanlarına göndərməyiniz xahiş olunur.
Əməkdaşlığınız üçün əvvəlcədən təşəkkür edirik!

M ü n d ə r i c a t

1	Salam, mekteb	6
2	Aile	8
3	Zin. Dustumer	10
4	Rengimer. Reqemer	12
5	Meyverber. Terevezer	14
6	H'ayvanber	16
7	Q'osiye, bodä	18
8	A a nä Ä ä h'arifer	20
9	E e nä Ə ə h'arifer	22
10	B b nä D d h'arifer	24
11	R r nä N n h'arifer	26
12	İ i nä I ı h'arifer	28
13	X x nä X' x' h'arifer	30
14	Z z nä V v h'arifer	32
15	U u nä O o h'arifer	34
16	C c nä Ç ç h'arifer	36

17	Q q nä Q' q' h'arifer	40
18	M m nä L l h'arifer	42
19	H' h' nä Qh qh h'arifer	44
20	F f nä Y y h'arifer	46
21	H h nä H' h' h'arifer	48
22	K k nä K' k' h'arifer	50
23	Novruz h'id	52
24	S s nä Ş ş h'arifer.....	54
25	T t nä T' t' h'arifer	56
26	S' s' nä Ç ç h'arifer	58
27	Ü ü nä Ö ö h'arifer	60
28	P p nä P' p' h'arifer	62
29	G g nä Ğ ğ h'arifer	64
30	J j h'arif nä ' ° işarerber	66
31	Zo duğmä yurd, Azarbaycan	68
32	Sokul nä Durna	70
33	Elifba	72

Salam, Mekteb

1 Ç'elba ibir veyede, acär tekrar yıpädä.

2 Şikilciz tur yutuxdä. Şikilce irqhicera baräcä h"abarq'adä.

A B C

3 Ç'elba ibir veyede, acär tekrar yıpädä.

4 Şikil tesvir si'irde.

mel

Aile

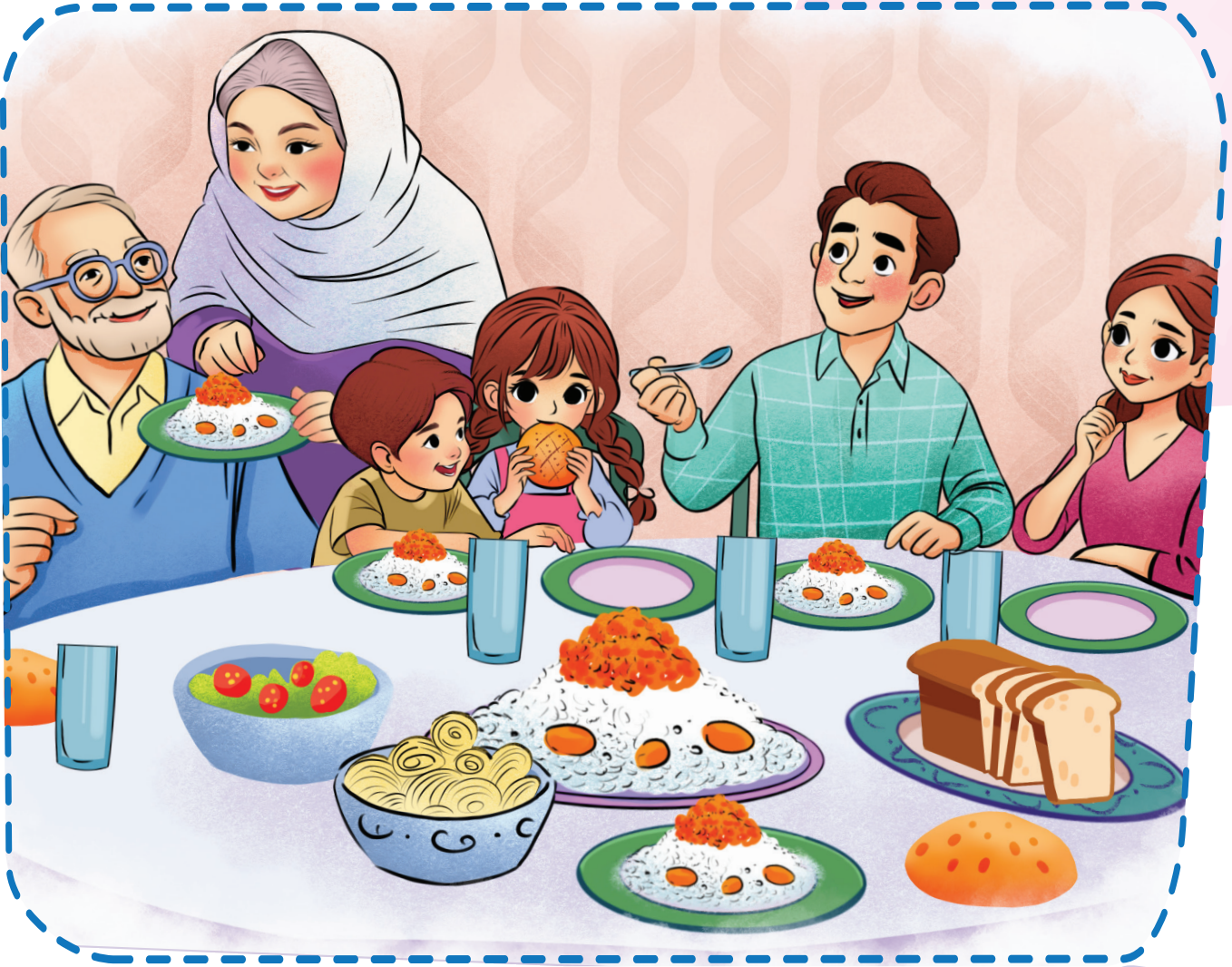
1 Ç'elba ibir veyede, acär tekrar yıpädä.

2 Şikilciz tur yutuxdä. Şikilce veh'icber tuvi?

3 Ç'elba ibir veyede, acär tekrar yıpädä.

4 Şikilce veh'ında nä veh'icera baräcä h'abarq'adä.

5 Veə ailece veh'ında baräcä h'abarq'adä.

Vin veə barəcə h'abarq'adä.

Ömür

ABC

Vüsal

A

D u s t u m e r

2 Şikil tesvir si'irde. Dustumberi şi si'iravi?

3 Vö dustumba baräcä h'abarq'adä. Acber tesvir sib'irde.

4

Rengim er

1 Rengimba turba ibir veyede, acär tekrar yıpädä.

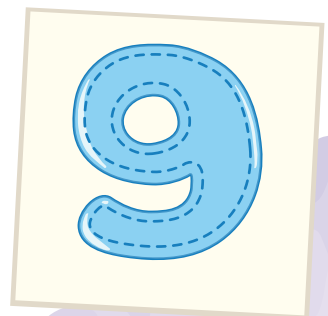

2 Şikilber tesvir si'irde.

R e q e m e r

3 Ç'elba ibir veyede, acär tekrar yıpädä.

4 Reqemera rengimer yıpädä.

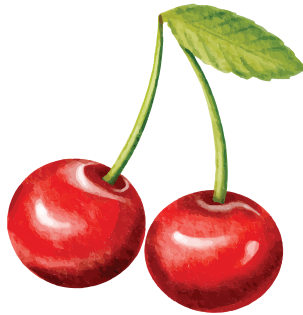
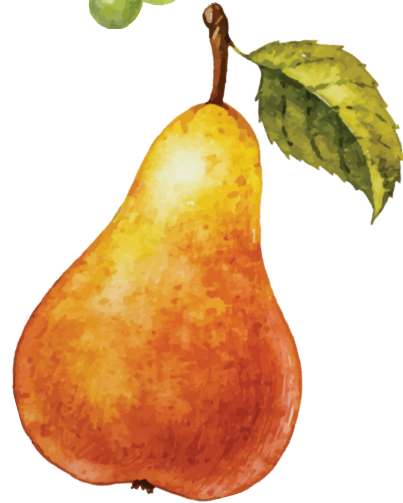
5

Meyvələr

1 Ç'elba ibir veyede, acär tekrar yıpädä.

2 Cüm'lərba ibir veyede, acär tekrar yıpädä.

3 Şikilbez tur yutuxdä, acär tesvir sı'ırde.

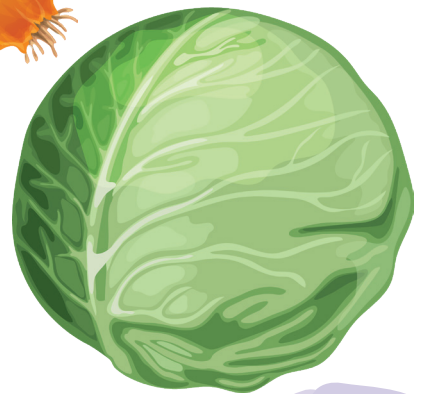
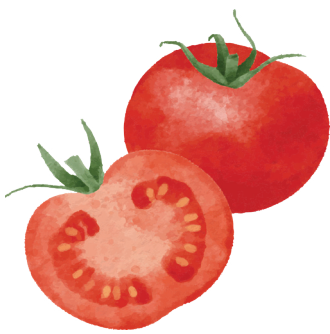

T e r e v e z e r

4 Ç' elba ibir veyede, acär tekrar yıpädä.

5 Cümlelba ibir veyede, acär tekrar yıpädä.

6 Şikilbez tur yutuxdä, acär tesvir sıırde.

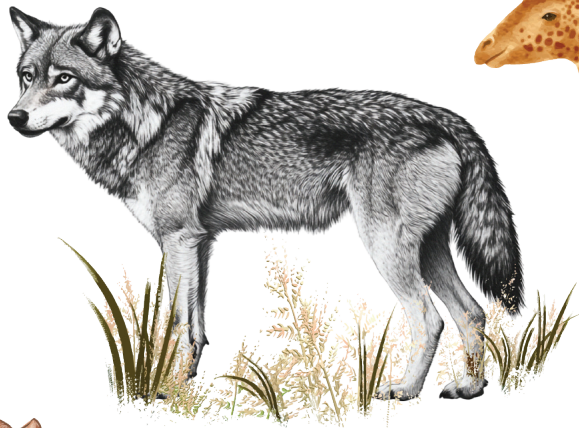
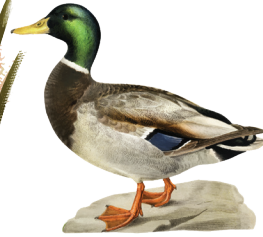

6

H" a y v a n b e r

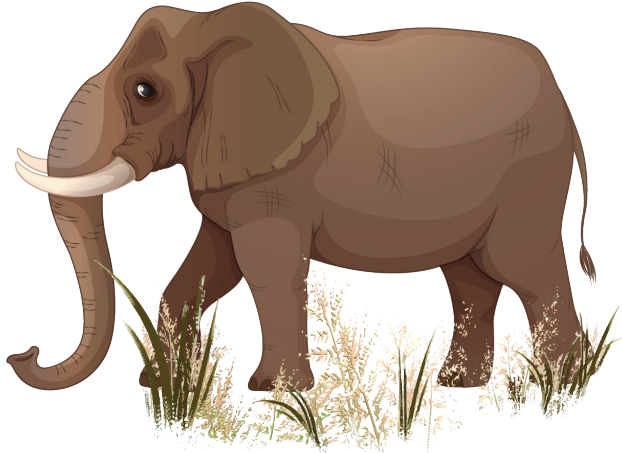
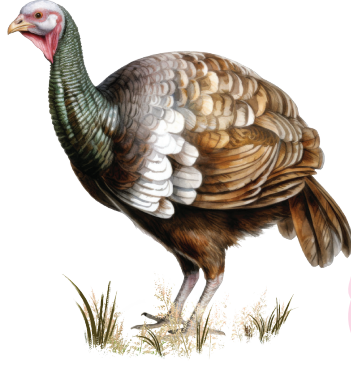
1 H"ayvanba turba ibir veyede, ac"r tekrar yip"d"e.

2 "ikilbez tur yutuxd"e, ac"r tesvir si"irde.

3 Vez ix'ecer düzgün tekrar si'irde.

4 Giröc h'ayvanber nä vah'si h'ayvanber curä si'irde.

Q'osiy e bodä ...

1 Ç'eliber nä cümleber ibir vosuranä tekrarlemi si'irde.

2 Şikilber tesvir si'irde.

3 Eşyarbo cıga yıpädä.

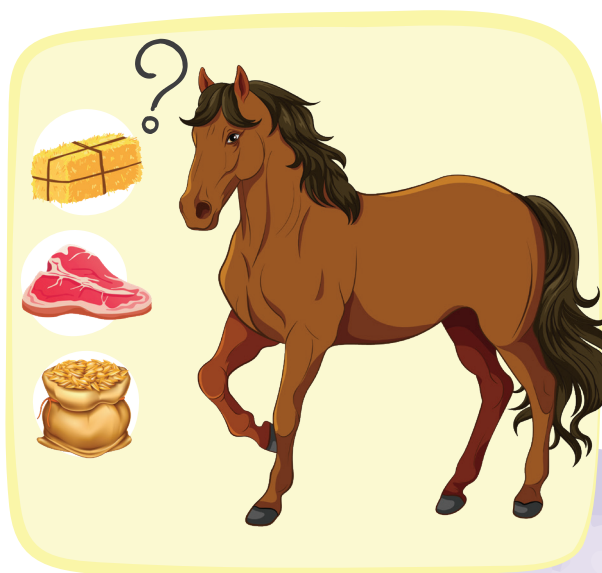
mele

mele

4 Ugucorir so'ulu q'axis'uye h'ayvanbez kumokuväl si'irde.

Aa Ää

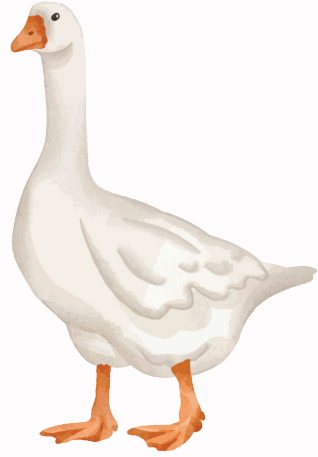

1 Vin ibir qiye sasri nä ç'eliber tekrar si'irde.

2 Şikilbez tur yutuxdä, acär tesvir si'irde.

m o ş i n

q o z

x i l o

Ää

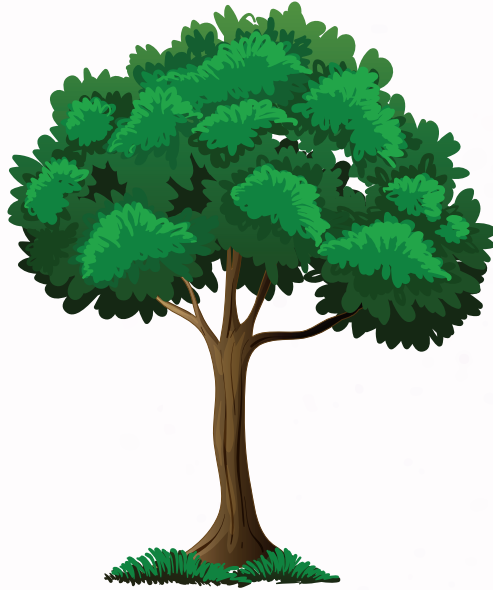
3 [ä] sas duz teleffüz si'irde.

xh • d

g • z • r

d • r

k • n • t'

m • r • k

4 H'arifer yezmi si'irde.

Ä / / / ä / / /

Ää / / / / /

Ä / / / ä / / /

Ää / / / / /

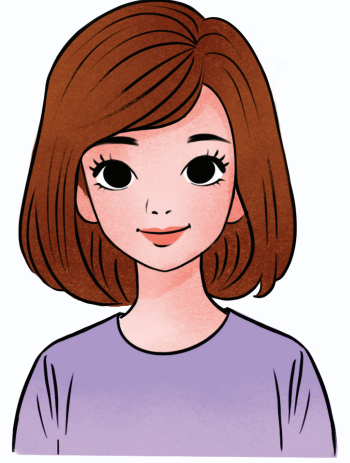
Ee əə

1 Vin ibir qiye sasri nə ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turib yıpädä, acär tesvir si'irde.

3 [e] sas duz teleffüz si'irde.

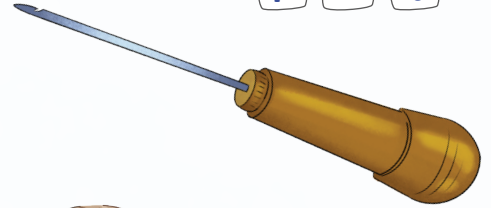

d i d

r i k

r i b

v i q' r

Ə ə

4 [ə] sas duz teleffüz si'iranä eşyarba turiber yıpädä.

k • l

q • m i ş

y e r p • n • g

5 H'arifer yezmi si'irde.

Ə / / / / e / / /

Əe / / / /

ə / / / / a / / /

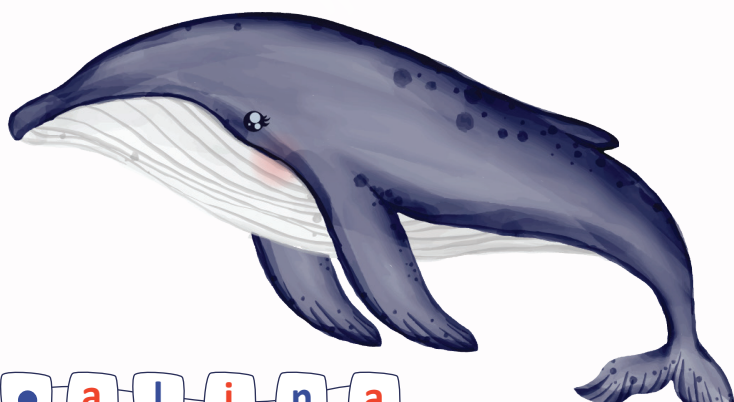
ə / / / /

Bb Dd

1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turib yıpädä, acär tesvir si'irde.

a l i n a

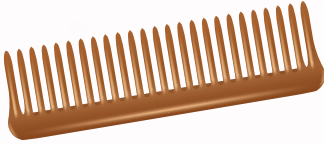
k i t a

a g c

Dd

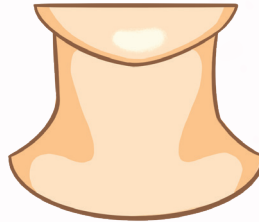
- 3 [d] sas duz teleffüz sı'iranä eşyarba turiber yıpäädä.

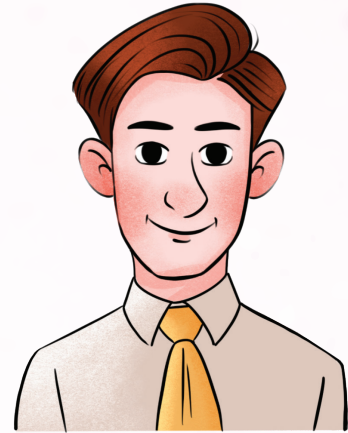
• a r a q

• ä f t ä r

g ä r • ä n

i • m i

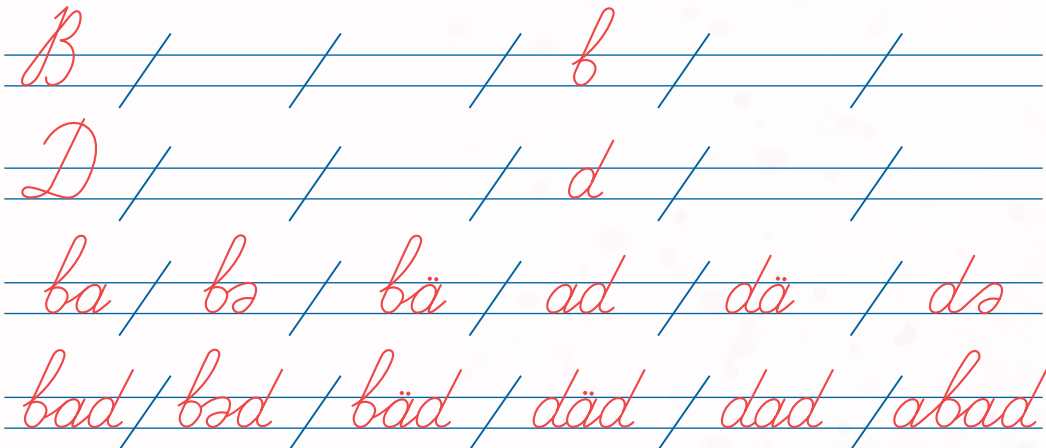

• o l d o m

- 4 Şikilboxun irh'aranä cümleber qurmi sı'ırde.

Nümuna: Uc bayraqı. Bayraq şubcu renginavi.

- 5 H'arifer, hecarber, ç'eliber yezmi sı'ırde.

Rr Nn

1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turib yıpädä, acär tesvir si'irde.

ä r

ä n d ä

t a x t i

Nn

3 [n] sas duz teleffüz sı'iranä eşyarba turiber yıpädä.

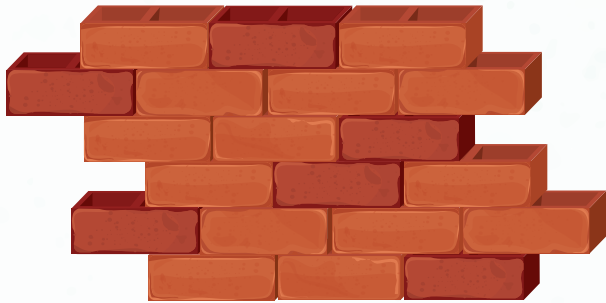

k' i • a

q a • d

• a r

k e • b i l

4 Ç'eliber suxodä.

Därä, arä, närä, nar, bänd, danä, neve.

5 H'arifer, hecarber, ç'eliber yezmi sı'irde.

N / / / n / / /
 R / / / r / / /
 ra / är / rə / na / an / nə
 nar / arä / danä / bänd

i i

i i

1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turib yıpädä, acär tesvir si'irde.

ş • t' a n

p • r e m

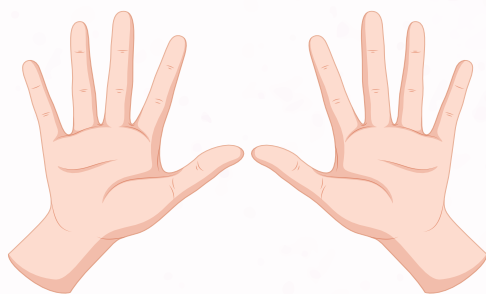
- 3 [ı] sas duz teleffüz sı'iranä eşyarba turiber yıpädä.

k • s

q' • l

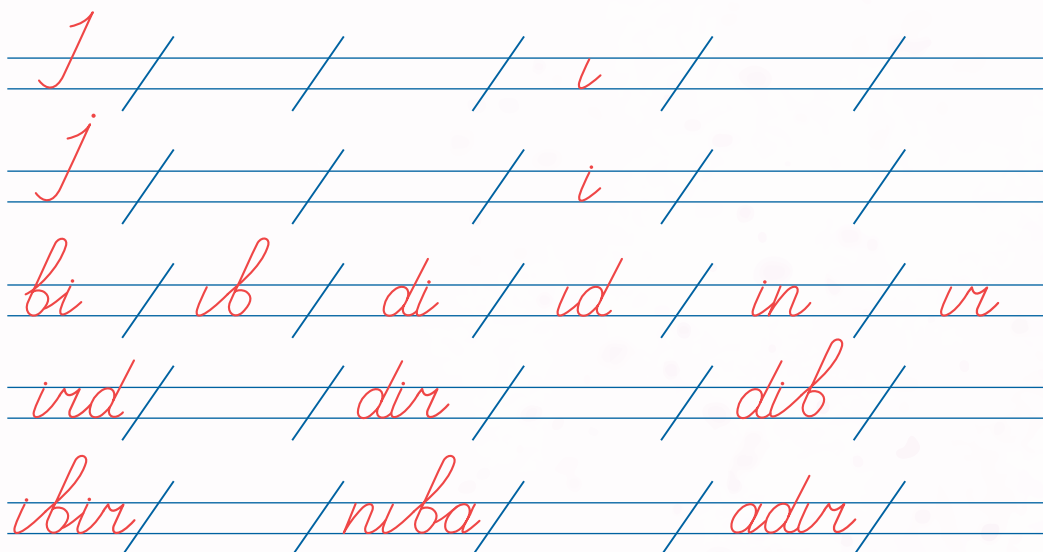

y • s' • b • t' • i • l

- 4 Ç'eliber suxodä.

İrd, dir, dib, ibir, nıbä, adır

- 5 H'arifer, hecarber yezmi sı'ırde.

Xx x'x'

1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turiber yıpädä,
acär tesvir si'irde.

o r

y u

i r i

X' x'

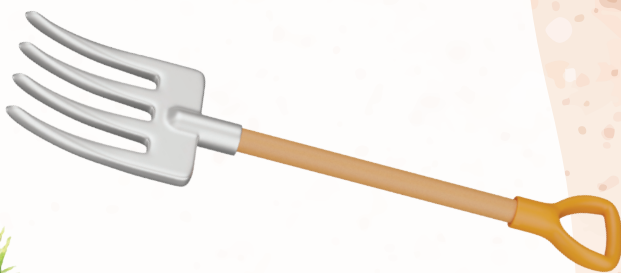
3 [x'] sas duz teleffüz si'iranä eşyarba turiber yipädä.

• ä d

• i n

• i n n e r d

4 Ç'eliber suxodä, acärızın cümleber qurmi si'irde.

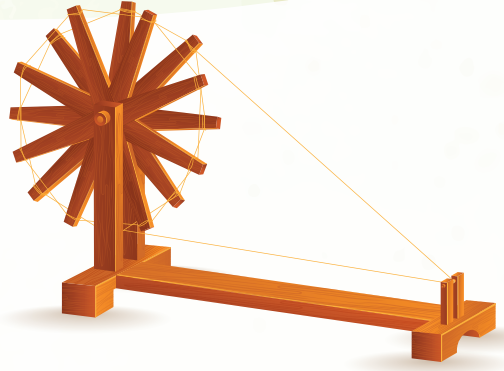
x'äd, x'in, ix'i, xiri, rix, xab, xarä, xabar, dix, dıx, x'er, bänd

5 H'arifer, hecarber yezmi si'irde.

X / / / x / / /
X' / / / x' / / /
xa / xi / xə / xä / xı / xı
xad / xin / xara / xabar

Zz

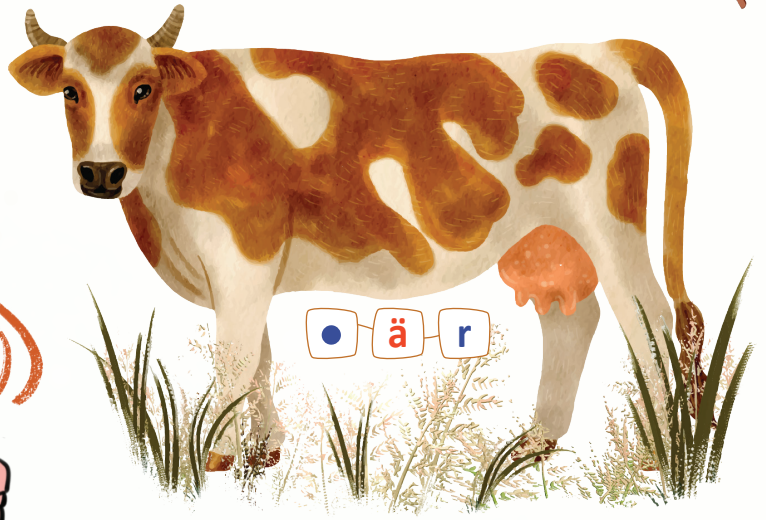
Vv

1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turiber yıpädä,
acär tesvir si'irde.

r ä r

r ä r

3 Cümlesber suxodä.

Ud zäri.

Ada xaba x'in vi.

Ud väzi.

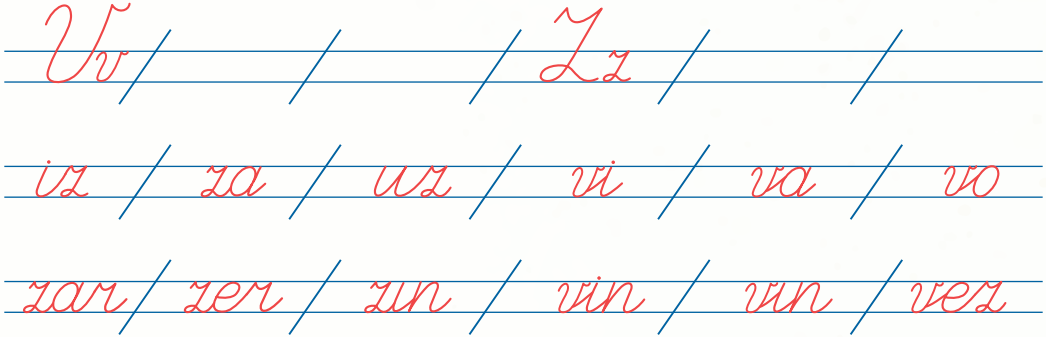
Väz zäva vi.

Vv

4 [v] sas duz teleffüz si'iranä eşyarba turiber yıpädä.

5 H'arifer, hecarber yezmi si'irde.

6 Cümlesber tamamlemi si'irde.

Vöx

vi.

Zox

vi.

Vox

vi.

Uu Oo

1 Vin ibir veye sasri, ç'eliber, cümleber tekrar si'irde.

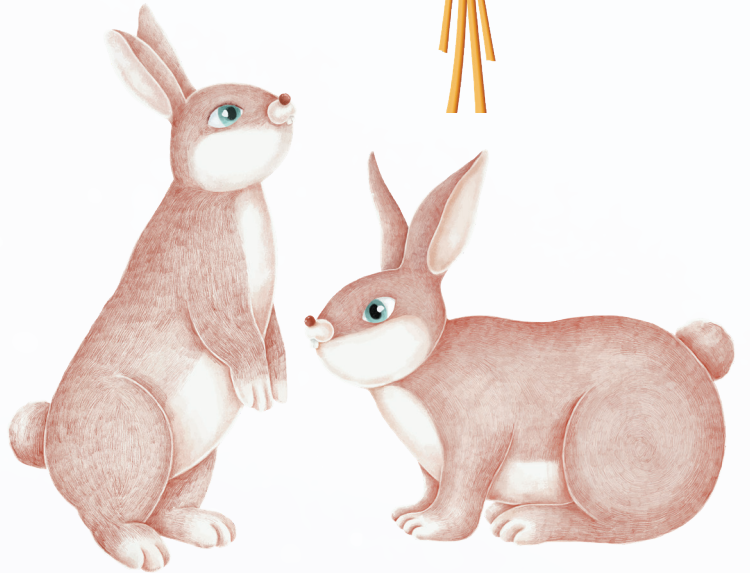
2 Eşyarba turiber, rengimer nâ sayri yıpädä.

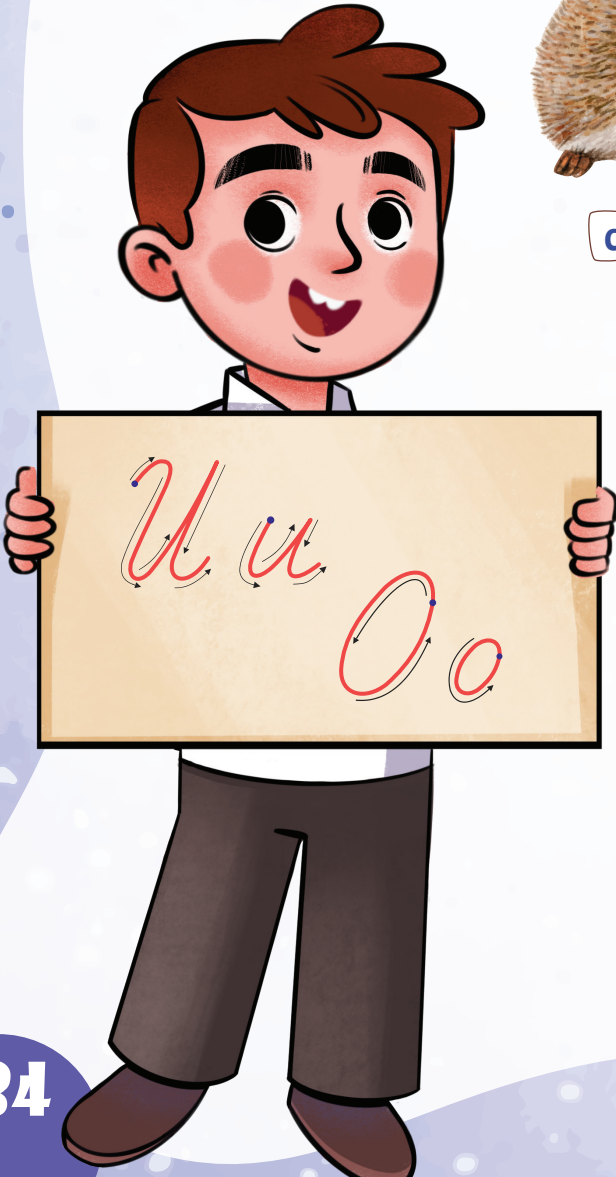
c a c

m x

q r

Oo

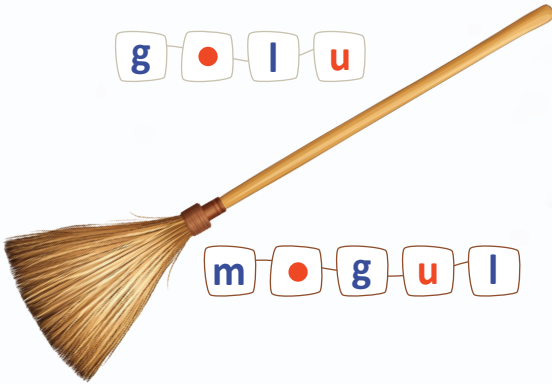
3 [o] sas duz teleffüz sî iranä eşyarba turiber yıpädä.

s o r

g o l u

m o g u l

t o n u

4 Ç'eliber nä cümleber suxodä.

Cacu, sor, fu, qur, pilete, lumu.

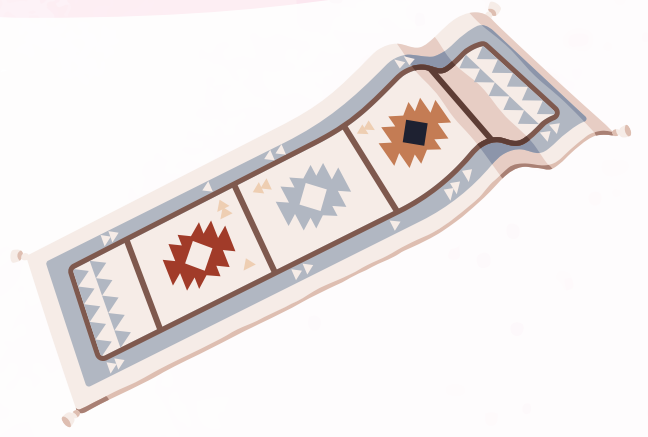
Ud sori. Sor boh'lustivi. Soruldur yit sa'alci. Ud lumuvi. Lumu sozävi. Ud quri. Quruldur gäzär sö'ülcü.

5 İve yiväcär kuçurmi sî'irde.

Uu / / / Oo / / /
 bu / ud / un / ro / xo / od
 xo / rub / xor / nax / roxu / bunä
 Uc taxılı. / Ud cacıvı.

C c

Ç ç

1 Vin ibir veye sasri, ç'eliber, cümleber tekrar sî'irde.

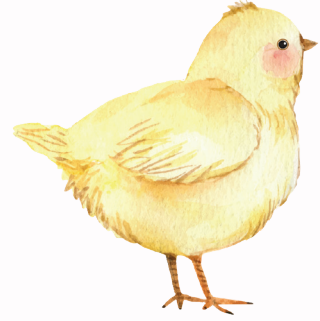
2 Eşyarba turiber yıpädä, acär tesvir sî'irde.

• i g ä l

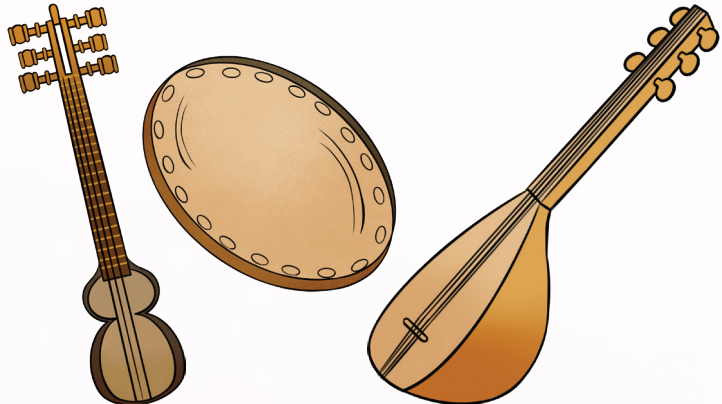

• i b

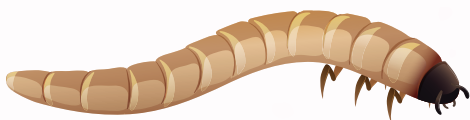
• i b • i b

3 Yö xalç'co çorut'u h'acätära turiber yıpädä, acär tesvir sî'irde.

Çç

- 4 [ç] sas duz teleffüz
sî'iranä eşyarba turiber
yıpädä.

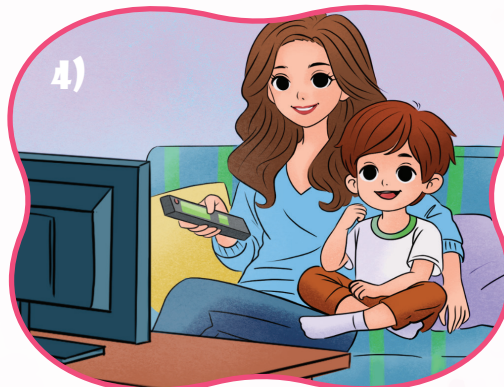
• i •

• i • n

• i • n • a • r

- 5 Şikilba veh'icera güre dialoq qurmi sî'irde.

- 6 Ç'eliber, ç'elbo birleşmerber, cümlesber suxodä.

Çiç, h'apxuscımäd çiç; Çiç h'apxustivi.

Cib, boh'lu cib, k'ibe cib; cib boh'lusi, cib k'ibesi.

7 Cümələrber suxodä.

*Ud cibcibi. Ad sozävi, ham ma k'ibestivi. Dadäri acäriz dan os'uravi.
Cibciberi dan so'ulavi. Zın acäroxun irh'aravi.*

8 Metnber ferqlendirmi si'irde.

*Ay cibciber, zevez hil zın
Dan ap's'ädän, xhäd et'ilden.
Dan sö'ülde, x'äd segirde,
Şirru x'ına h'ada qexçede.*

*Ulu cıga baxçä vi. Baxçäcä
lah'ki gliber vi. Har gälcic
şımä nı kuçägi.*

*Baxçäcä q'osä
säb hovuz un vi.
Hovuzcä baluğär
üzümü yıx'aravi.*

*Hovuzcä urtäcä
fevware nä vi. İyo
x'äd xah'urän se-
pelemi yıx'aravi.*

9 T'ik'ro cığacä sıraqhär harifer yezmi si'irde.

ab...d, m...rker, viq'...r, m...ktäb, ...ayraq, ...alina, ...aluğ, i...mi, ...ändä, qa...
puz, bä...d, x'i...nerd, kra..., m...rk, ...c...n, p...lete, y...k', y...s'...bt'il, q'...l, ...ila,
...arä, ...emrifu, ro...u, ...ın, ...id, ...ından, rä...ä, ...eng, ...xlä, r...b, x...rc...n, m...x,
b...nä, q...r, r...xu, g...lu, ...äm, ...i...im, ...ıgäl, ...inar

10 Cümleber tamamlemi si'irde.

Dadäri

irh'aravi.

Bäbäri

suxus'uravi.

Rijeri

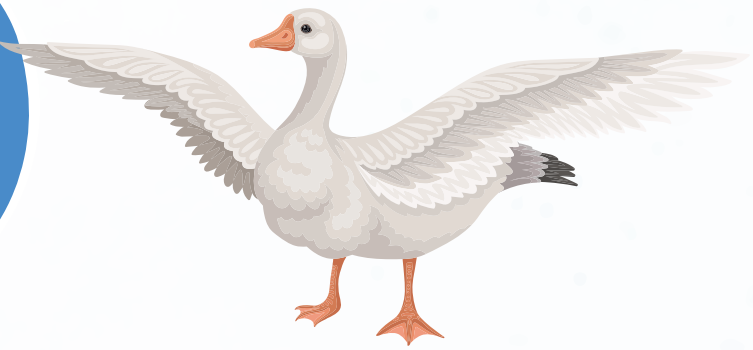
irh'aravi.

11 İlve veh'icer vö däftärba kuçurmi si'irde.

Cc / / / Çc / / /
ca / cu / co / uc / ce / ci
ci / cä / ce / oc / a / co
cib / cin / viç / xaç / icin / cinar
Cibcib xarı. / Ad cidriceri.

Qq Q'q'

1 Vin ibir qiye sasri, ç' eliber nä cümberber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turiber, acära say yıpädä.

a b

a z u t

i l

3 Cümberber suxodä.

Adäri qaz qoni.

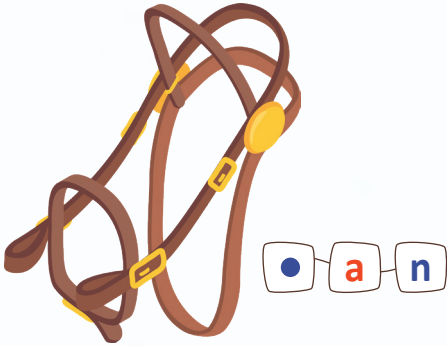
Dadäri qabri qırda vederci.

Qırda q' ab q' al vi ni.

Anır qur q' axuci.

Q'q'

- 4 [q'] sas duz teleffüz si'iranä eşyarba turiber yıpädä.

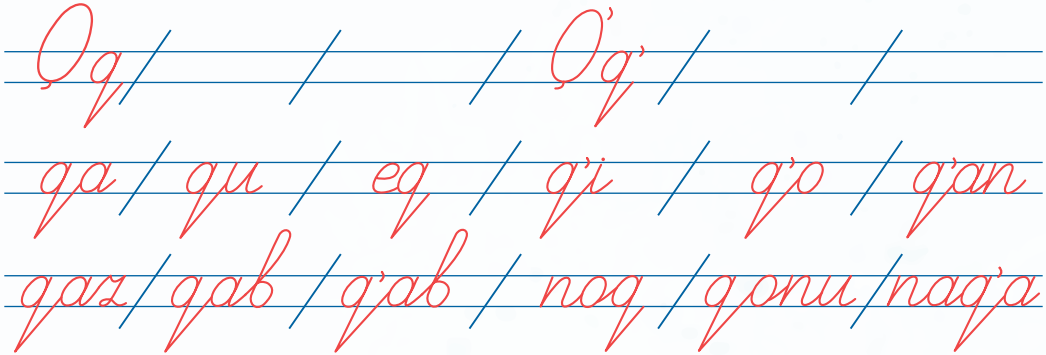

vier

- 5 Ç'eliber suxodä, cümleber qurmi si'irde.

Qazut, viq'er, qirab, q'ax, q'ab, q'an.

- 6 H'arifer nä hecarber yezmi si'irde.

- 7 Cümleber tamamlemi si'irde.

Adäri

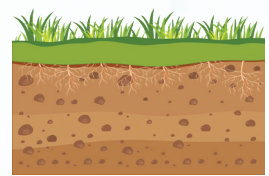
qevinci.

Gädäri

qevinci.

Bäbäri

ülçmi si'irci.

Mm Ll

1 Vez ix'e sasri, ç'eliber, ç'elbo birleşmerber tekrar si'irde.

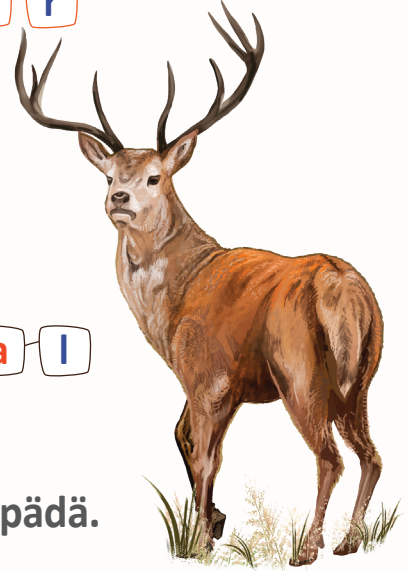
2 Eşyarba turiber yıpädä.
Acär sanlu, cansız veh'ie
gürece cure si'irde.

i ş e r

e x

a r a l

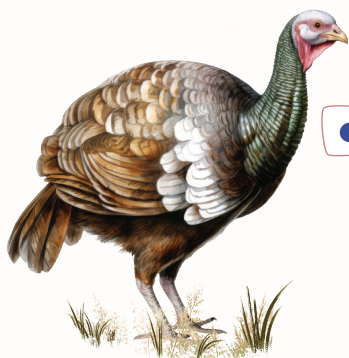
3 Sualbö cugab yıpädä.

- Halci h'acätcır taxtä yorot'uri?
- Halci h'acätcır işig serh'iri?
- Halci h'acätcır susunciye qurot'uri?
- Halci eşya lı'iyekir ferqlenmi yıx'arı?
Şımät'i?

LI

- 4 [l] sas duz teleffüz sı'iranä eşyarba turiber yıpädä.

• o • ş

q' a •

• a • e

- 5 Dialoq tamamlemi sı'irde.

-Alo, vın xalu vi?

-İ, aman bälä, zın vea xaluvı.

- 6 Suxuts' u metn.

Maral h'ayvani. İyox boh'lusti kărçimer vi. Maral mişece yeşemi yux'ori. İyeri noq' nă x'ın so'uli.

- 7 H'arifer nă hecarber yezmi sı'irde.

llm / / / Ll / / /
ma / mi / om / lu / la / ol
miz / mux / qum / xila / xalu / luvz

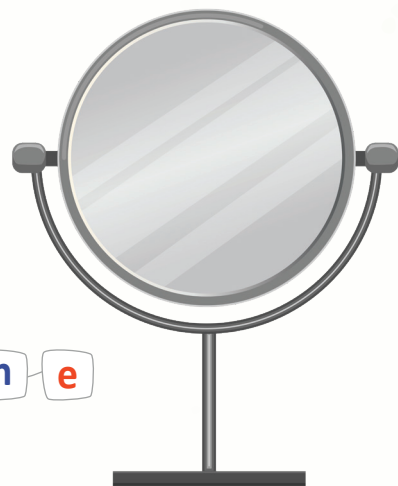
H' h' qh

1 Vin ibir qiye sasri, ç' eliber nâ cümleber
tekrar si'irde.

2 Eşyarba turiber yıpädä, acär tesvir si'irde.

y n e

q a a c

3 Cümleber suxodä.

Uc qabaqhi.

Ive qhad maşin däd.

Qhar idmi h' ax' ici.

Ad h' arän h' aşı ä.

Qh qh

4 [qh] sas duz teleffüz si'iranä eşyarba turiber yıpädä.

20

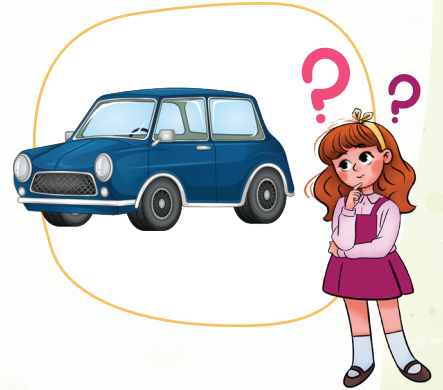
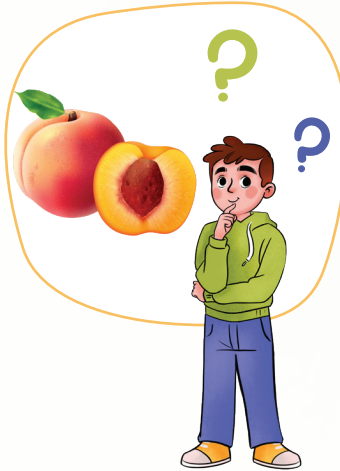
• a b

• u r

q a b a •

5 Şikilba bab metn qurmi sü'ürde.

6 H'arifer nä hecarber yezmi si'irde.

H'h / / Oh / / qh /
ha / hi / ho / qho / uqh / qhi
qhar / qhab / qhur / qahac

Ff

Yy

1 Vin ibir qiye sasri, ç'eliber nâ cümleber tekrar sî'irde.

2 Eşyarba tur qusuranâ acâr tesvir sî'irde.

m ä •

• u

3 Sualbö cuğab yutuxdä:

- Halci mah'sıl har yığına so'uliyiz lazımı?
- X'äcira halci h'adar h'aşxari?
- Halci mah'sılco q'erx k'evivi?

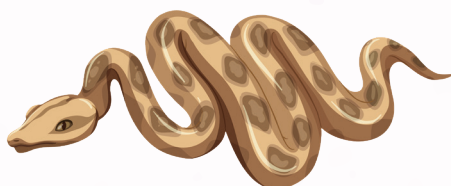

Yy

- 4 [y] sas duz teleffüz si'iranä eşyarba turiber yıpädä.

• e ç

• e r

• u m u r

- 5 Metn suxodä, sualbö cuğab yutuxdä.

Yin baxçäcä h'absiliz qabärçäcni. Ive lah'kice gıliber vi. Acär şımä nı kuçägivi!

Baxçäcä säb boh'lu hovuz un vi. Hovuzcä q'osä baluğär üzmü yix'äravi. Acär al nä sozä rengimba vi.

- Baxçäcä halci gıliber yix'ära?
- Gıliber halci rengimba yix'ära?

- 6 İlive yıvəcär yezmi si'irde.

ƳƳ / / / ƳƳ / / /
 Ƴa / Ƴ / Ƴe / Ƴ / Ƴ / Ƴ /
 Ƴur / Ƴub / Ƴur / Ƴeyi / Ƴux / Ƴuri

Hh H" h"

1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turiber yıpädä, acär tesvir si'irde.

a l a v

r a a c

a r ä c

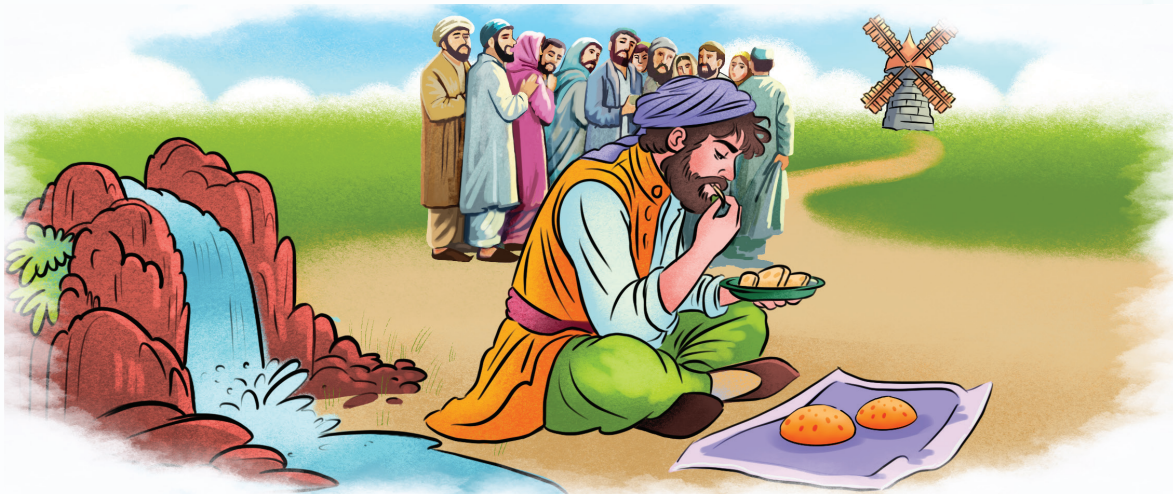

3 Sualbö cuğab yutuxdä:

- So'ulu mah'silber halciceri?
- Acärıkir halç'ar istifade si'iri?

4 Metn suxodä, sualbö cuğab yutuxdä:

Mah'sim h'üva vixhicni. Anır h'üva sorh'uyiz dan tuğocni. Nibä lah'kivni. H'alcik arxhuvni, alq'olcız cıga irh'aci. Bodä säb vis vini. Yoçh'u visa h'ada aq'ulci. H'aybe eçmi si'irci. Rah'at aq'ulnä h'arac nä nusäzin ugo fu sa'alci. Aq'ulnä uga nibäcä h'ül h'aveci.

5 Mah'sıma xasiyeter seçmi si'irde.

Təmkinli

Säbırsız

Säbırlu

h'aq'allu

Tablu

Ç'idxosär

Ç'inli

Davh'akar

6 Vin vö seçim izah si'irde. Metnce veh'i esas fikir q'axudä.

7 ilive yiväcär yezmi si'irde.

*Hh / / / H'h / /
 ha / hi / oh / ah" / h" / uh"
 meh" / leh" / hünü / qaha / halär / rahac*

Kk k'k'

1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar sî'irde.

2 Eşyarba turiber yıpädä, acär tesvir sî'irde.

ç' i ç' e

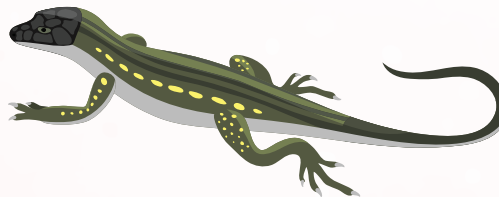

ä i l

K'k'

3 [k'] sas duz teleffüz sî'iranä eşyarba turiber yıpädä.

i y a t' ä r

u l

4) Şikilba şi h'ük'üravi? Acär susunciyezin müqayise si'irde.

5) Şikilboxun irh'aranä h'ari nä pis xasiyeter yıpädä.

6) Ç'eliber, ç'elbo birleşmerber, cümlesber suxodä.

K'ul, boh'lu k'ul, mik'e k'ul; Ulud k'uli. K'ul boh'lusi. Yin pitinciber sinta ulu k'ulcä mehriban yeşemi yıbkäravi.

Käkıl, rengli käkıl. Käkıl cır x'in so'ulavi.

7) H'arifer nä hecarber yezmi si'irde.

Kk / / / Kk' / / /
ka / ku / uk / ak' / ki / k'o
kum / kub / kud / kul / kek' / käkıl

Novruz h'id

1 Metn duz suxodä.

Azarbaycanco xalç'cox cürebecüre h'idrimer vi; Ramazan h'id, Q'urband h'id, Zefer h'id və s.

Yö xalç'co isteklü h'idrembekir säb ma Novruz h'idi. Ulu h'id safuvolco, säd yıbkärco h'idi. Ulu h'ida susundarı sär tebrük sib'iri. Mik'ecber boh'lundäcä çabğari. Ulu h'ida cürebecüre şirniyyatär sorh'uri. Novruzcä uguz nexiş veh'i samani osuri. H'ido xunçerba şekerburä, paxlävä, k'uk', abud, findiq', kişmiş osuri. Pitinderi h'ari, kuçägi sufrä eçmi sü'ürü.

Girimba, meydançerba conqolber qusuri, acära h'adar sebexçiri.

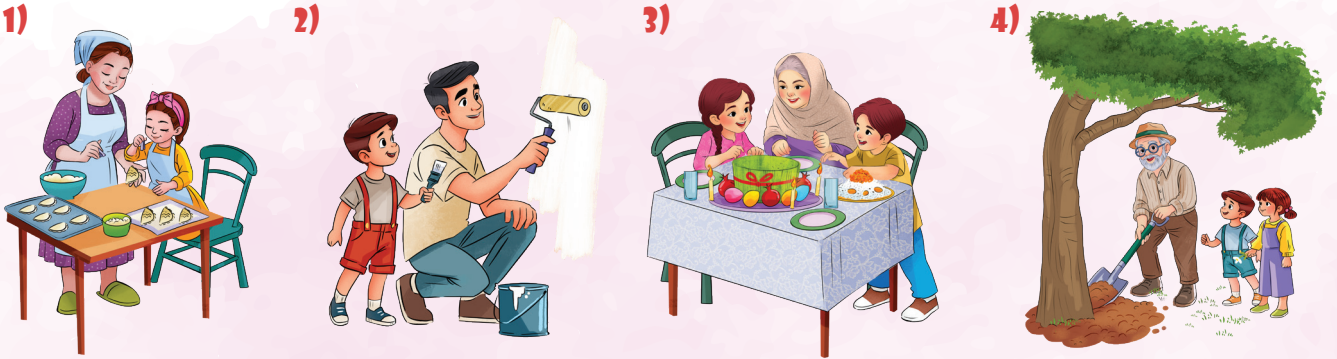
2 Metnce ça bäräcä h'abarq'aravi?

3 Sualco cıgacä halci ç'el yezilmi yıx'arı?

4 Şikilboxun irh'adä, dialoq qurmi si'irde.

5 Ç'eliber nä cümleber kuçurmi si'irde.

Paxlävä, şekerburä, findiq', abud, samani, şam, h'ido sufrä

Ud paxlävävi. Dadarı şekerburäcä h'ada nexiş h'ats'äci. Bäbäri därimbez x'äd yiväci. Adarı divarcä reng qith'aci. H'ayelber conqolcä h'adar sebexçiravi.

6 "Novruzco h'adätär" yu'u metn qurmi sü'ürde.

Ss

Şş

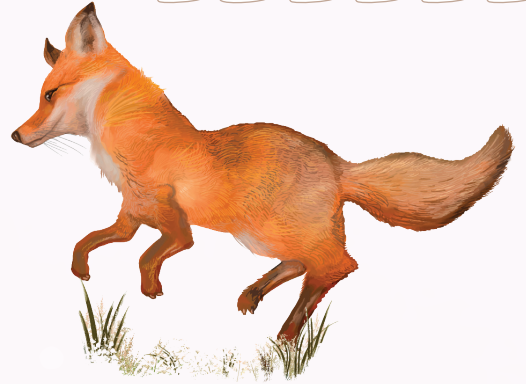
1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turiber yıpädä, acär tesvir si'irde.

h' a • ä

k u • x u d

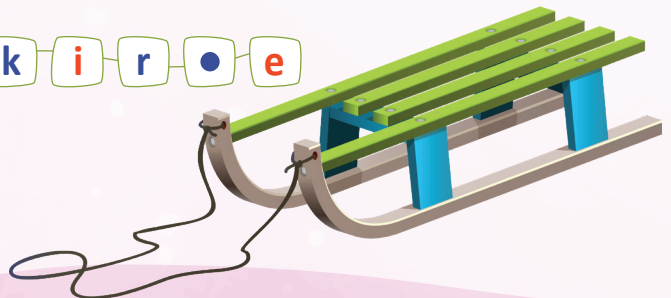

• o k u l

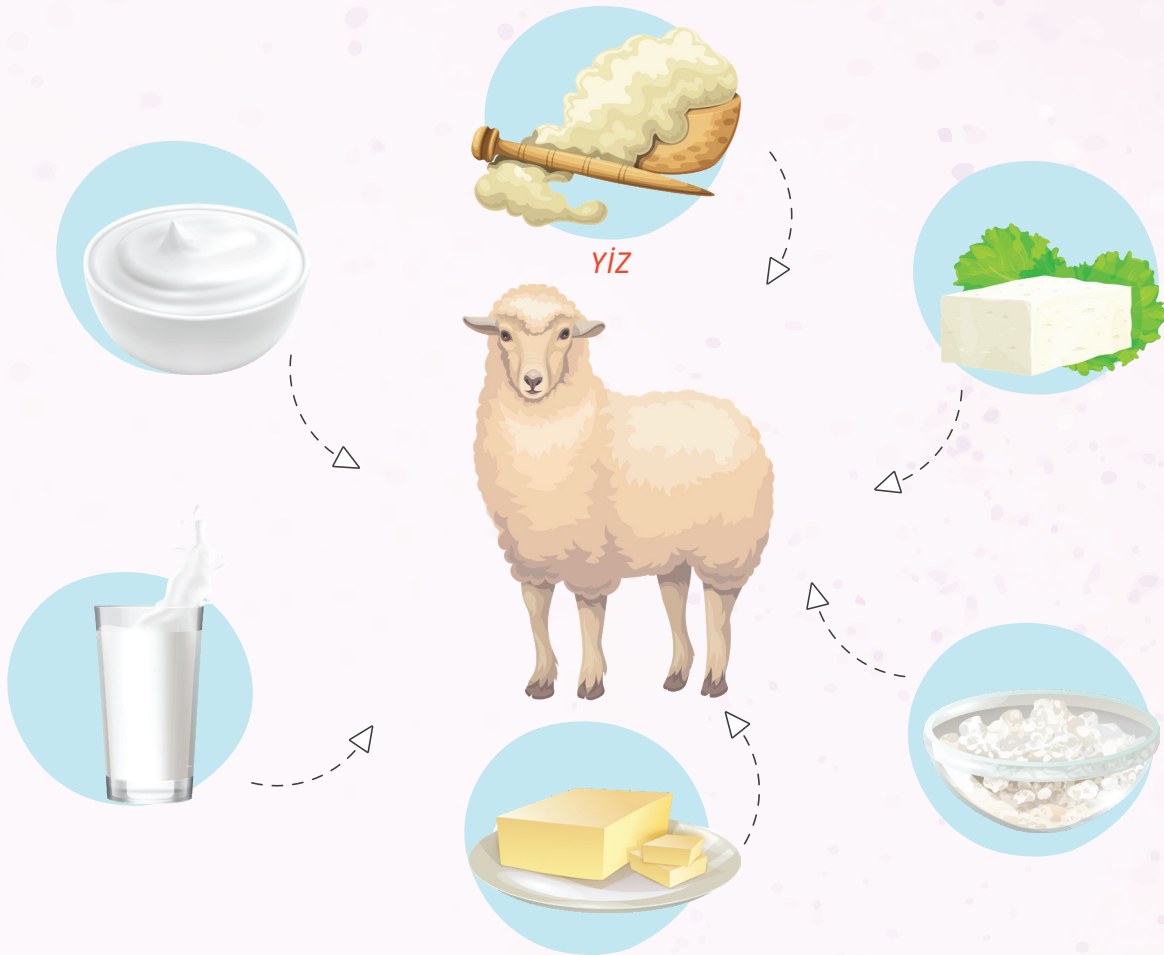
Şş

3 [ş] sas duz teleffüz si'irde.

k i r • e

4 Şikilbekir istifade si'iranä säb mik'esti metn qurmi sü'ürde.

5 Ç'eliber nä cümleber suxodä.

Kirşe, sokul, golu, kuxsud, sil.

Q'acrecici. Har cıgacä yizi. H'ayelberi kirşerbezın k'ah'al qerh'iravi. Sokulcur uguguz so'ulu axtermi si'iravi. İyeri kuxsud q'axus'uri.

6 H'arifer nä hecarber yezmi si'irde.

Ş / / / Ş / / /
 sa / su / si / is / se / us
 sıv / sil / sid / sibi / serv / sidir

Tt

T't'

1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar sî'irde.

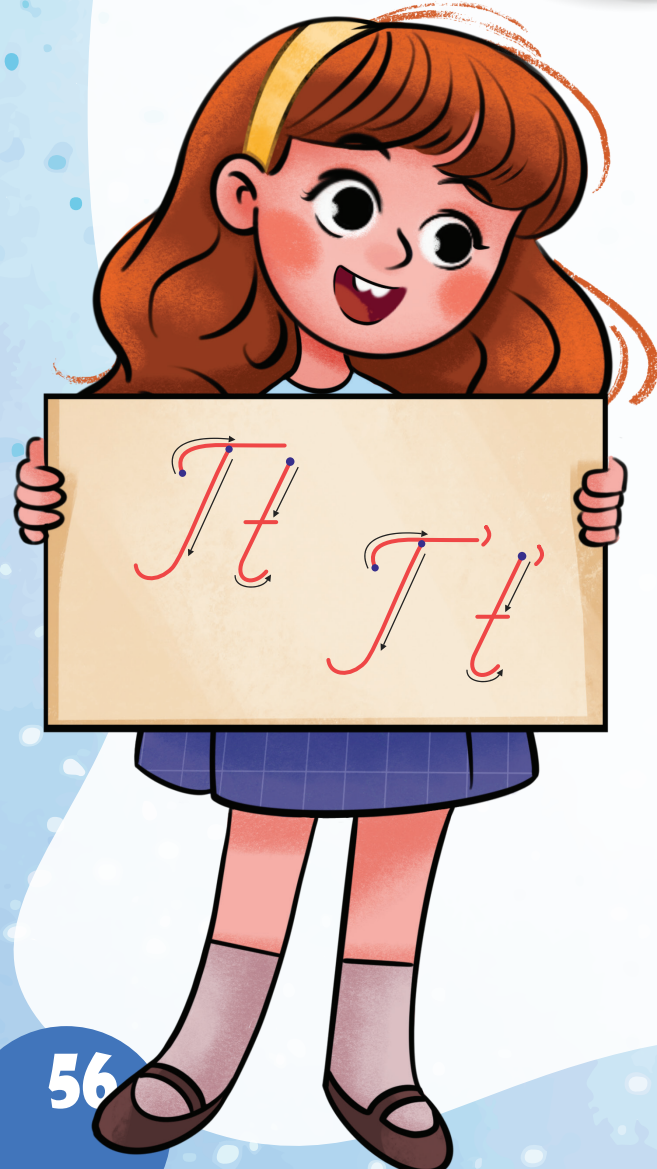
2 Eşyarba turiber yıpädä, acär tesvir sî'irde.

u r

b o a

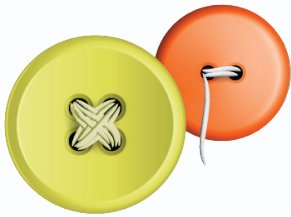

i l

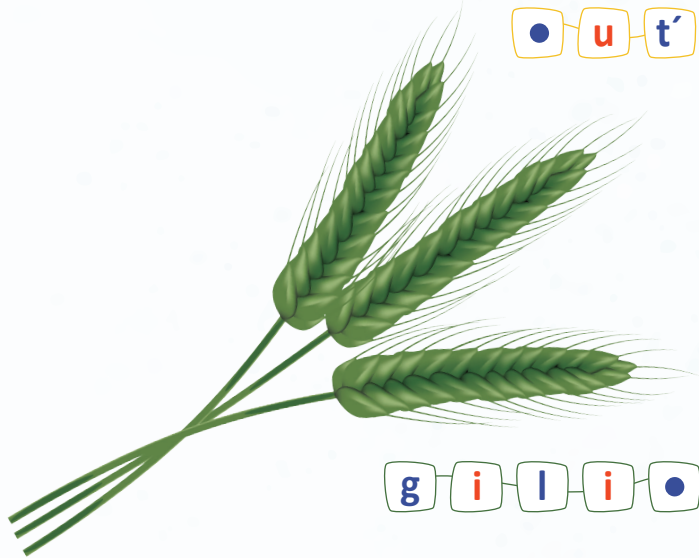
T't'

3 [t'] sas duz teleffüz si'iranä eşyarba turiber yıpädä.

i l h' a b

u t'

g i l i

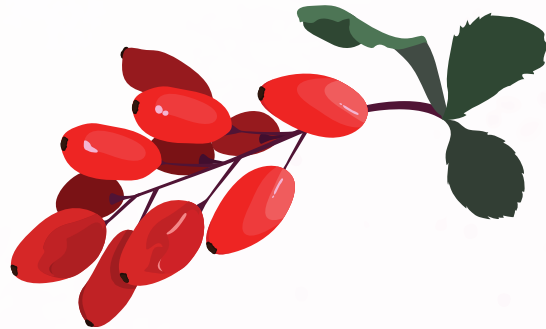
4 Ç'eliber suxodä.

tur, bota, k'et', et'i, qet'i, çokut, t'il, t'ul, ant'un, gilit', taxtäçäl, t'ilh'ab

5 H'arifer nä hecarber yezmi si'irde.

Tt' / Tt' /
 ta / ti / tu / ät / et / it
 tä / tö / te / ut' / at' / it'
 til / eli / tül / k'et' / bota / qeti

S's' Ç'ç'

1 Vin ibir qiye sasri nâ ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turiber yıpädä, acär tesvir si'irde.

ig

mieh'il

ä

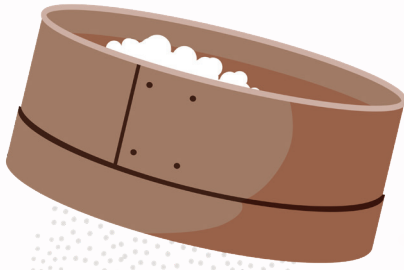
Ç'ç'

[ç'] sas duz teleffüz si'iranä eşyerba turiber yıpädä.

h a •

• e r b e s i

• u v ä l

Çeliber suxodä.

s'ä, s'unu, mis'eh'il, s'ıkmız, s'ig, qas'u, qas'u, ç'uväl, ç'er, heç'i, ç'uq', ç'erbesi, k'uç'h'ant'

H'arifer nä hecarber yezmi si'irde.

S's' / / / Çç' / / /
 sa / sä / si / sı / su / so
 as' / äs' / us' / cuq' / cer / heçi
 sunu / qasu / cerbesi / sıkmız

Üü öö

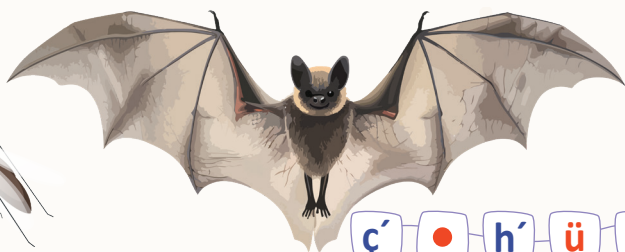

1 Vin ibir qiye sasri nä ç'eliber tekrar si'irde.

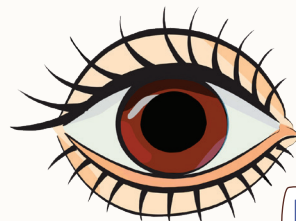
2 Eşyarba turiber yıpädä, acär tesvir si'irde.

h • n • ü

ç' • h' • ü • t

h' • l

Öö

3 [ö] sas duz teleffüz si'iranä eşyarba turiber yıpädä.

b • h' • ü

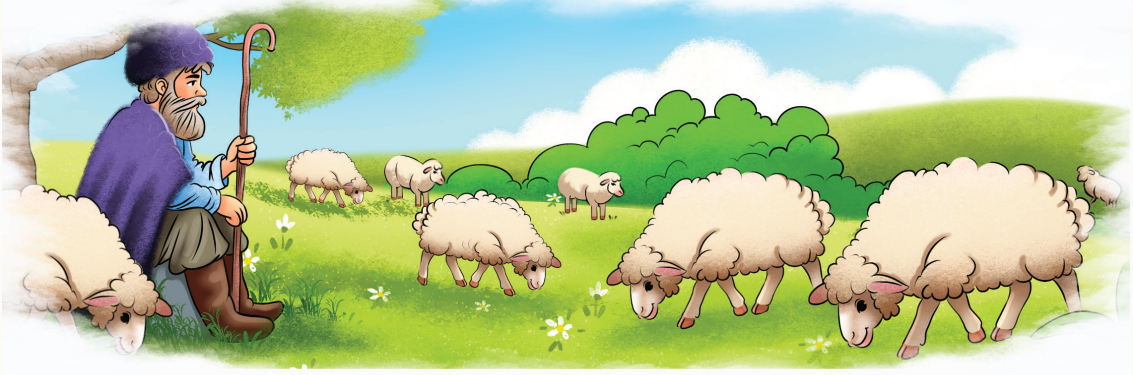

Samiterizin sinta “ü” və “ö” saiterikir istifade si’iranä hecarber duzaltmi si’irde.

Şikilce irqhicera baräcä h’abarq’adä.

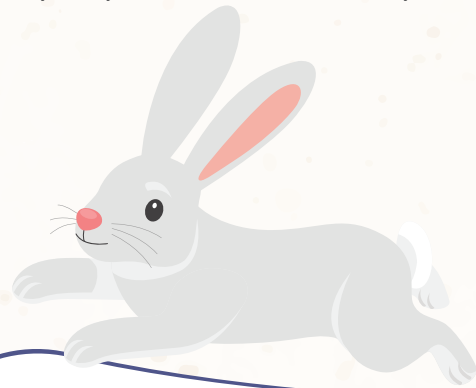
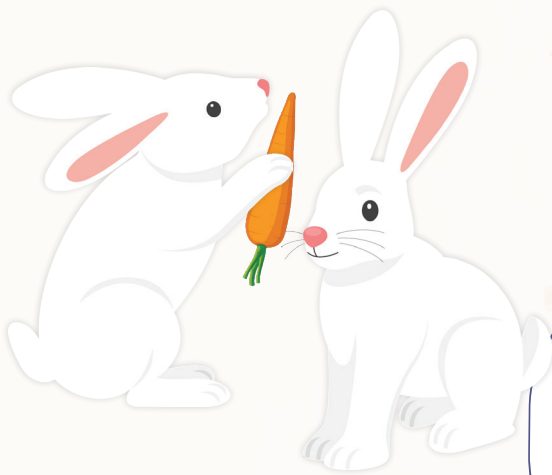

Metn suxodä, sualbo cuğab yutuxdä.

Q’uncu luzu quruldur gäzär so’ulavni. Säb buz qur ucäro bodä h’ux’ücü, halmä yıpäci:

-H’uštä yin dust säbkädän.

Luzu quriber nuğä säbkäci. Sudama ucäro bodä säb kalamco pärçä apkuci. Buz quruldur dixtä kalam qevinnä ızgä täräfcoxun h’apkuçi. Kalam sö’ülnü päsär sox’oyexan ad luzu qurbe bodä epsil qüx’ücü. Amma luzu quriber nuğä säbkädäb.

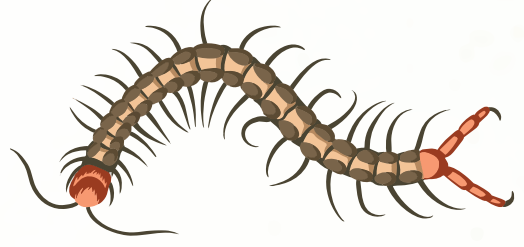

- Buz qurulda xasiyet yıpädä.
- Luzu quriber kilaki nıbə şımat’i nuğä säbkädäb?
- Ulu metncizin halci fikir süröq’ürü?
- Metnco mezmun h’abarq’adä.

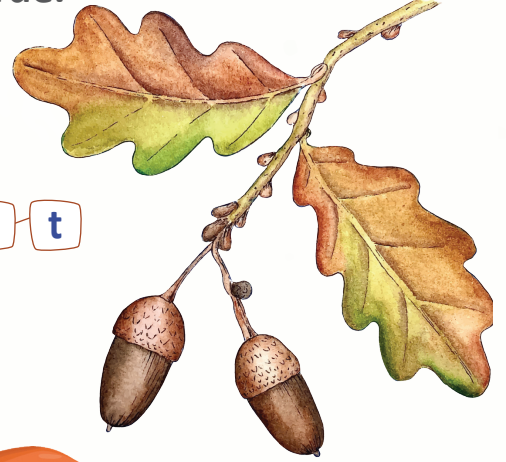
Ü nä ö h’ariferizin hecarber, ç’eliber yezmi si’irde.

Pp P'p'

1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turiber yıpädä, acär tesvir si'irde

a l u t

a s

P'p'

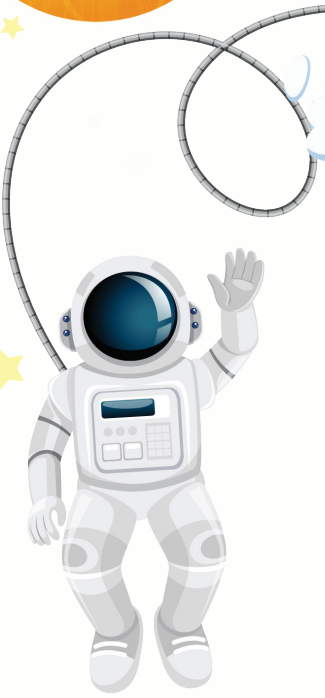
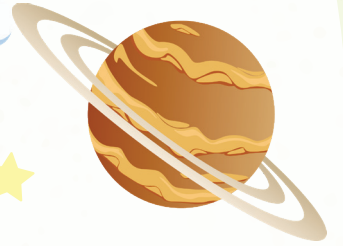
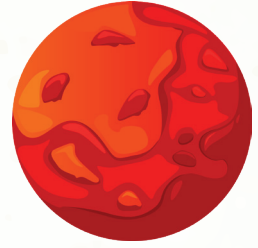
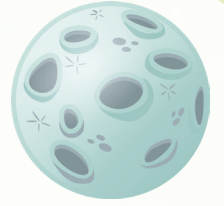
3 [p'] sas duz teleffüz si'iranä eşyarba turiber yıpädä.

k u

H'azız dustimer! Vin vinva varavur
sı'ırde ki, vin kosmoscävi.
Vin iye şi sı'ıra?

- Yin halci planetce yeşemi yıbkäri?
- Şikilcoxun fah'am yus'uranä Q'um planet tesvir sü'ürde.
- Q'um planet alahi planeterekir cüz ın ferqlenmi yux'ori?

④ Şikilce halci zävo cisimer tesvir sı'irivi?

✎⑤ H'arifer nä hecarber yezmi sı'ırde.

Pp / / / Pp' / / /
päs / peg / k'up' / k'erep' / k'ep'pi

Gg Ğğ

1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar si'irde.

2 Eşyarba turiber yıpädä, acär tesvir si'irde.

Ğğ

3 [ğ] sas duz teleffüz si'irde.

4 Sualbö cuğab yutuxdä.

- Ç'ağ halci cıgarba yeşemi yux'ori?
- Halcic bezekco eşyavi?
- Ulucärekir halcicär qulläcä yeşemi yix'äri?

5 Metn tamamlemi sü'ürde.

Ud дәri. Däro s'oru
yarpaqlu s'ilerber har
täräfcoxun yayılmı
säx'ävnı. Amma ad
täkni.....

6 Metn düz suxodä.

Ya adä k'ulcä qüx'üde yin qıla h'ada qubärzäri. Yez memen qüx'üde
yin ad qıla h'ada qarşilemi si'iri. Uc azərbaycanlärö milli h'adäti.

Boh'lundä bodä qil h'apxu si'ir qalq'al, laxa sasınzın h'araq'ar h'ari
däd. Uc andäz h'ürmetsizuväli.

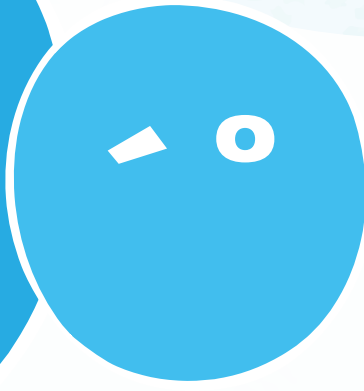
7 ilive yiväcär yezmi si'irde.

Gg / / / Gğ / / /
ga / go / gu / äğ / iğ / eğ
dağ / duğ / çağ / gung / golu / giric
Ud palutco qozäri / Talut hündür dari.

8 T'ik'ro cıgäcä sırqhär h'arifer yezmi si'irde.

gäz...r, s'i... , ...änc, gu...g, gi...ic, g...lu, q...rba...a, ç'a... , ...isba...a, du... .

Jj

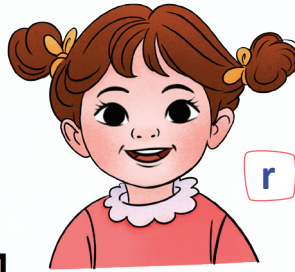
1 Vin ibir qiye sasri nă ç'eliber tekrar si'irde.

2 H'acätära turib yıpädä, acär tesvir si'irde.

3 [j] sas duz teleffüz si'irde.

q a r a •

r i •

Ulu işarerbez cüre h'arifer däd.
 Ulu işarerber ç'ela q'osa säd mik'e
 qalt'alcızı. Ucar saitera xan işlenmi
 yix'äri. ['] işare gola q'osä qalt'alcızı
 (sükun sü'üyüzi): si'i, me`el, so'ulu,
 sü'ü ["] işare q'ult'uxumcä q'osä
 qalt'alcızı (sükun sü'üyüzi). k'ıç'a°,
 miç'a°, nö°nö'ü, k'ura° və s.

4 Metn suxodä, sualbö cuğab yutuxdä.

Nika s'ä atkucni. Pitinciber ive yığcan säbkävni. Acber s'ä ensiyez elleşmi yıbkäravni.

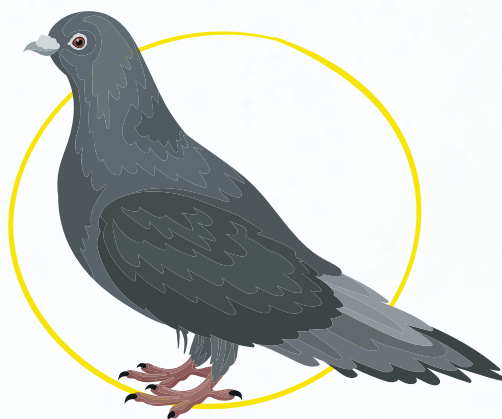
Hulu vaxtına suncu ç'ilt'ildir s'ära h'ada säd lämbäco çup sah'aci. İyeri idmerovon yıpäci:

- Vin nikar zovon säb dan qeviniz yorturdäb. Zın ma yolov epsiniz yortur däb.

Hulu vaxtına suncu siğırçincır s'ära h'ada säd t'ik' x'äd sah'aci. İyeri idmerovon yıpäci:

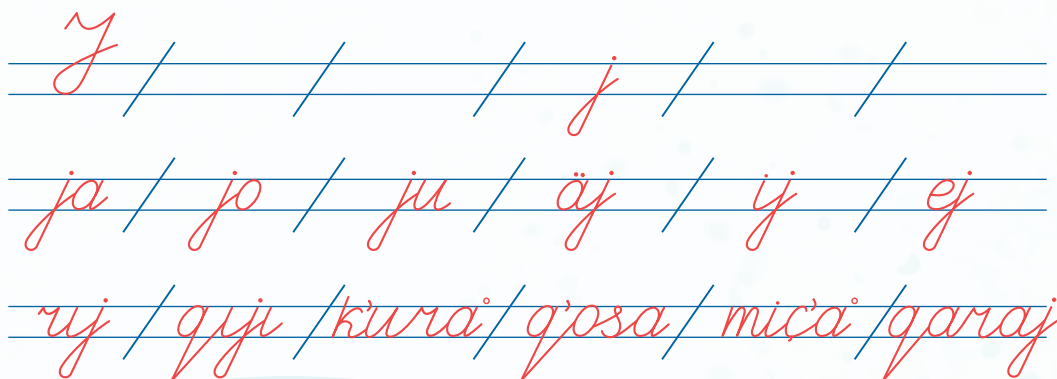
-Zäs idmer lah'ki yıbkäci. Zın zo ulu h'aräkätçızın vezin veh'i dustu-väl veə h'ük'ü yıkäci.

5 Siğırçınco nä gügerçınco h'aräkätär ayird si'irde.

6 Metnce veh'i esas fikir q'axudä.

7 İlive yıvəcär yezmi si'irde.

z o d u ğ m ä y u r d A z a r b a y c a n

1 Metn düz süxodä.

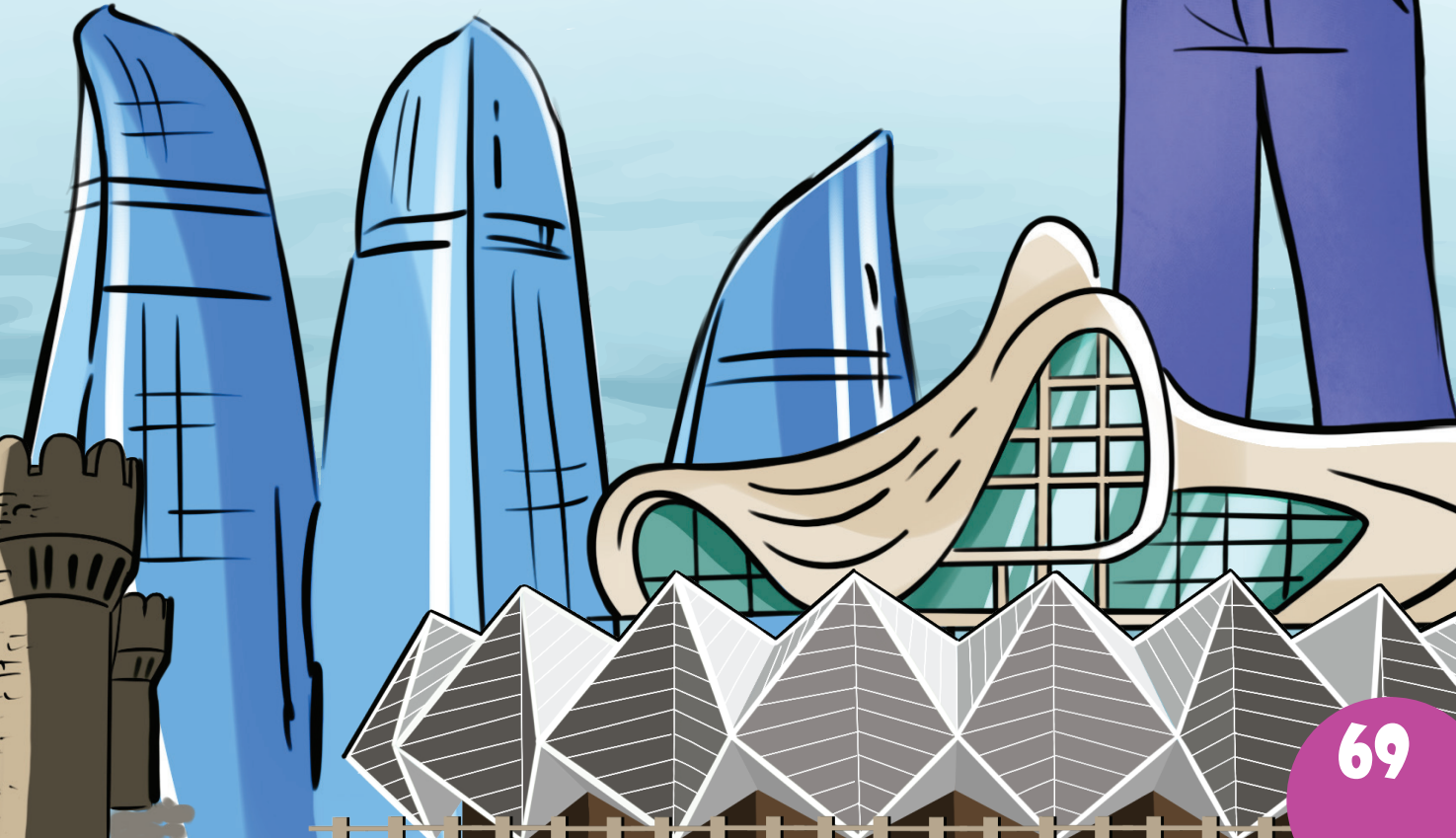

Yin Azarbaycance yeşemi yıbkäri.
Azarbaycan yö pitindo vatani. Iyo pay-
taxt Boku şəhərivi. Yö vatan Xezerce
bodərba yerleşmi yux'ori. Iyo tarix
läp qedimi vi. Yo ulkä ugo kuçägi, varlu
tabh'atcızın seçilmi yuxhori.

Yö ulkăco cüră-cüră ıgarba lah'kice
tarixi abiderber vi. Hulu dămcă Bokucă hil
qirve bunarber in vi.

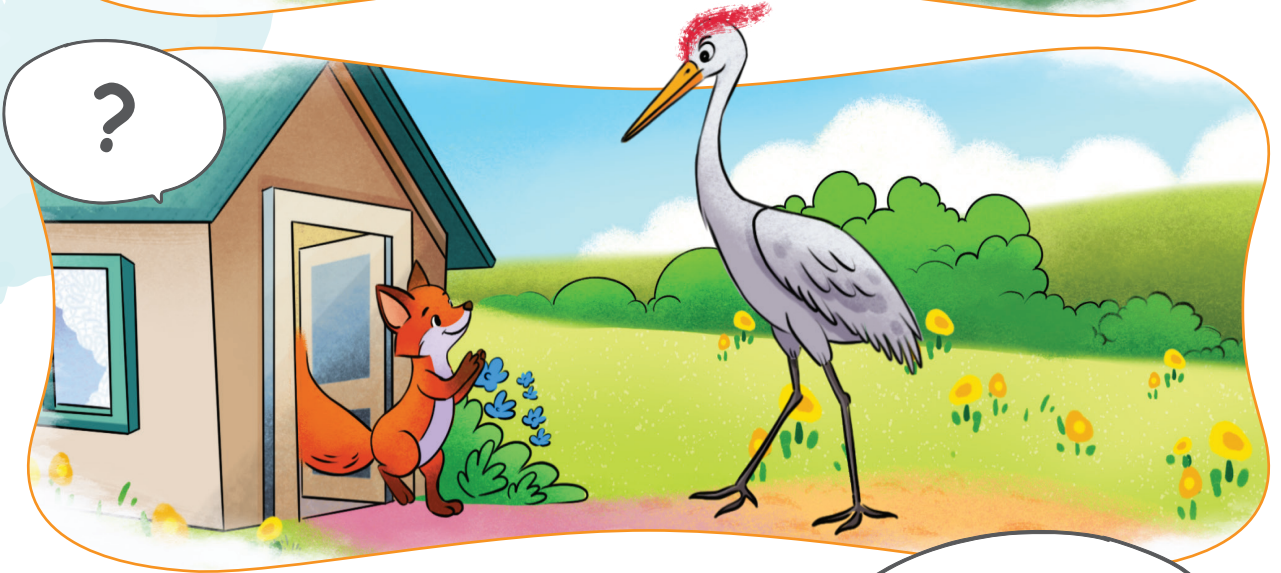
Azarbaycance cüră-cüră xal'imer vi.
Acber susundăzin s leketcizin yeşemi y b-
k ri. Yin ad yinyez gerek yuk n s   , quru-
mi s   , ad gerek inkişaf s   r z yuts' .

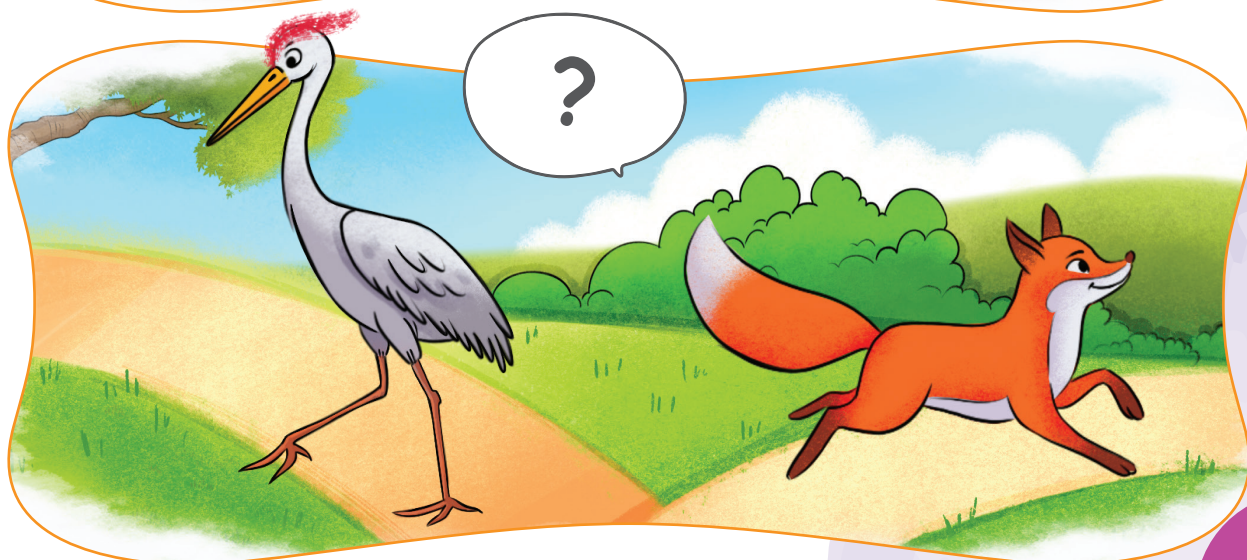
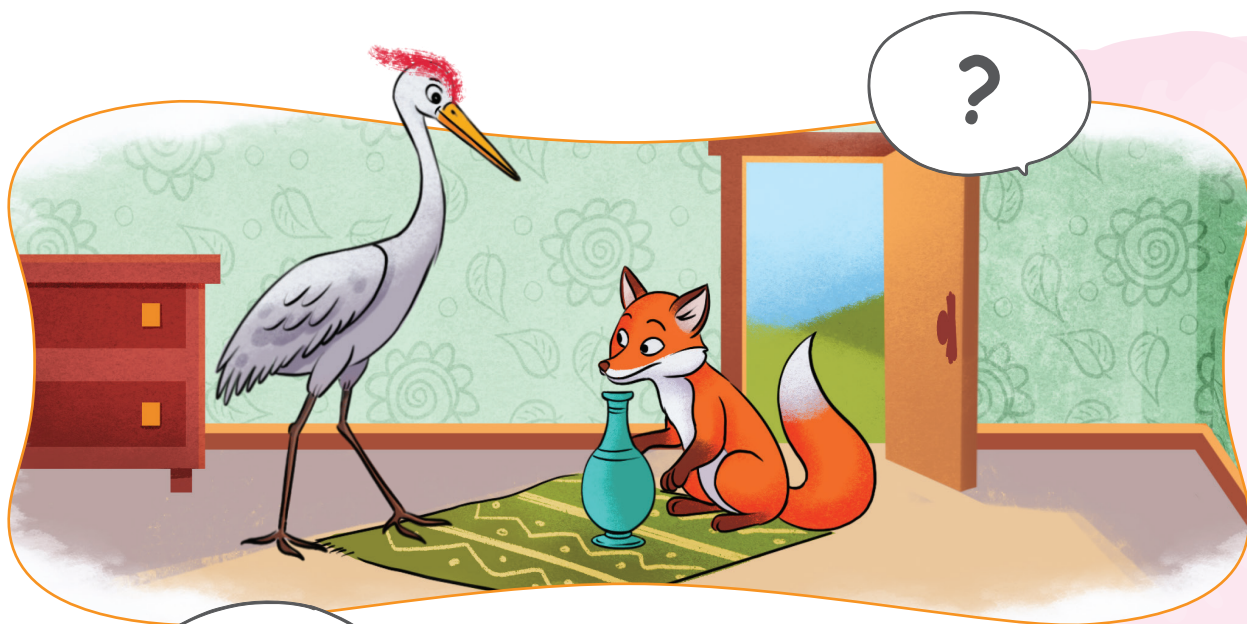
- 2 Metnce  kir ixtilat  ğaravi?
- 3 Paytaxt halci ş h ri?
Vez h s' r, şimat'  ad paytaxti?
- 4 Azarbaycance halci xal'imer yeşemi y bk ri?
- 5 Azarbaycan   g re qedimi diyari?

1

Şikilboxun irh'aranä metn qurmi sü'ürde.
Cümlelerber tamamlemi si'irde.

1

A a

2

Ä ä

3

B b

4

C c

5

Ç ç

6

Ç' ç'

7

D d

8

E e

9

Ə ə

10

F f

11

G g

12

Ğ ğ

13

H h

14

H' h'

15

H'' h''

16

İ i

17

I ı

18

J j

19

K k

20

K' k'

21

L ı

22

M m

23

N n

24

O o

25

Ö ö

26

P p

27

P' p'

28

Q q

29

Q' q'

30

Qh qh

31

R r

32

S s

33

S' s'

34

Ş ş

35

T t

36

T' t'

37

U u

38

Ü ü

39

V v

40

X x

41

X' x'

42

Y y

43

Z z

44

'

45

°